

Julkaisija

Suomen
Anestesiologiyhdistys ry
(SAY) – The Finnish Society
of Anaesthesiologists

Painosmäärä

1400

Päätoimittaja

Vesa Kontinen
vesa.kontinen[a]helsinki.fi

Toimitussihteeri

Sara Nisula
sara.nisula[a]fimnet.fi

Toimitus

Ulla Ahlmén-Laiho
humahl[au]utu.fi

Maria Heliste
maria.heliste[a]fimnet.fi

Ville Koskela
(Verkkotoimittaja)
ville.koskela[a]say.fi

Riikka Lehtisalo
riikka.lehtisalo[a]fimnet.fi

Leila Niemi-Murola
leila.niemi-murola[a]hus.fi

Anna Sepponen-Lavikko
(Koulutusilmoitukset)
anna.sepponen[a]gmail.com

Laura Ylikauma
laura.ylikauma[a]gmail.com

Piirroket

Juha O. Lähde

Mainokset

Pekka Jakkula
pekka.jakkula[a]me.com

Osoitteenmuutokset

Timo Kaakinen
toimisto[a]say.fi
timo.kaakinen[a]fimnet.fi

Taitto

Oy Graaf Ab

Paino

Punamusta Oy

4041-0619
Painotuote

Keskipisteenä potilas?

Lomamatkalta palatessani Hongkongin lentokentällä luettavaa etsiskellessä käteeni tarttui Eric Topolin kirja ”The patient will see you now”. Topol on genetiikan tutkijana kunnostautunut kardiologi. Hän oli yksi ensimmäisiä, jotka alkoivat epäillä rofekoksibin kardiovaskulaarista turvallisuutta. Topol toimii nykyisin Scripps Institutun translationaalisen tutkimuksen laitoksen johtajana. Hän on kirjoittanut paljon digitalisaation vaikutuksista lääketieteeseen. Vaikka Topolin 2015 julkaistu kirja on poleeminen ja tankkaava: esimerkiksi tulevaisuuden laboriodiagnostiikkaa koskeva osio meni pahasti pieleen*, se kannattaa lukea. Ja miettiä, miten meidän erikoisalamme tulee muuttamaan. Voisimmeko ohjata muutosta, emmekä vain ajelehtia virran pyörteissä?

Kirjan tärkein viesti on potilaskeskeisyys. Tulevaisuudessa potilas valitsee ja ohjaa terveydenhuoltoon liittyviä toimintoja täysin toisella tavalla kuin nyt. Topolin visiossa tämä muutos keskittyy älypuhelimien ympärille. Häntä nuoremmat tosin ehkä pitävät nykyisiä älypuhelimia jo vanhanaikaisina. Vaikka varsinaisten lääketieteellisten ratkaisujen täytyy perustua tutkimukseen ja yhteiskunnallisiin valintoihin, potilaan kohtaamisessa kannattaa tarjota sitä mitä hän haluaa. Jos potilas saa jonottamisen sijasta itse valita leikkausajan, hän luultavasti saapuu paikalle oikeaan aikaan ja on varmasti tyytyväisempi.

Vöyimme lomalla kolme kertaa samassa Denpasarin lentokentän lähellä sijaitsevassa hotellissa. Vaimoni on ketjun kanta-asiakas. Silti joka kerta piti aulaan saapuessa kirjoittaa samat tiedot uudelleen samalle lomakkeelle ja ottaa passeista uudet valokopiot. Muistuttaako tämä saapumista preoperatiiviselle poliklinikalle tai leikoksyökköönne? Sukelluskeskuksen hotellissa vieraat ohjattiin veneeltä suoraan omaan bungalowiin, jossa sai allekirjoittaa varauksen perusteella valmiiksi täytetyn henkilötietolomakkeen ja rauhassa kaivaa passinsa kopioitavaksi.

Preoperatiivisessa arvioissa pitää pystyä tehokkaasti hyödyntämään potilastietojärjestelmissä olevaa tietoa. Perinteinen toimintatapa, jossa potilas viettää tuntikausia preoperatiivisella poliklinikalla odottelemassa jotakin, tietämättä edes mitä hän odottaa, ei kelpaa enää. Toivottavasti missään ei enää kutsuta potilasta vuodeosastolle leikkausta edeltävänä päivänä vain koska niin on ennenkin tehty. Tai lähdetä iltapäivällä leikkaussalista etsiskelemään seuraavan päivän potilaita ja jotain liinavaatekomeroa preoperatiivisen arvon tekemistä varten. Potilaan saapuessa leikkaukseen voi olla tilojen ja henkilökunnan käytön kannalta tehokkainta ja potilaan kannalta mukavinta käyttää ns. megaklinikamallia. Potilas ohjataan vastaanottohuoneeseen vaihtamaan vaatteet ja eri henkilöt, sairaanhoitaja, kirurgi ja ehkä anestesiologikin käyvät vuorotellen tai jopa yhtä aikaa samassa huoneessa selvittämässä asiat jotka täytyy vielä hoitaa.

Ehkä yksikössäsi on jo tehty nämä muutokset. Kenties mietitte jo seuraavia askeleita. Tai oikeat muutokset ovatkin ihan toisenlaisia. Varmaa on, että uusia ratkaisuja tarvitaan. Niiden kehittämisessä täytyy asettua potilaan asemaan. ■

* Theranos ja Elizabeth Holmes (katso esimerkiksi <http://fortune.com/2015/12/17/how-theranos-misled-me-elizabeth-holmes/>) huijasivat muiden mukana Topoliakin, vaikka hän kirjansa pokkariversion jälkiteksteissä yrittää hieman ponnottomasti väittää epäilleensä tarinaa alusta alkaen.